

Diarienummer: KS-2024/257

Handläggare: Therése Lilja, trygghet – och säkerhetssamordnare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Åtgärdsplan brottsförebyggande arbete

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar åtgärdsplanen för brottsförebyggande arbete.

Sammanfattning av ärendet

Enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ska Knivsta kommun besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen avser vidta för att förebygga brott. Lägesbilden och åtgärdsplanen ska uppdateras senast vartannat år.

Det övergripande målet med kommunens brottsförebyggande arbete är att Knivsta kommun ska fortsätta vara den trygga och säkra kommun den är idag.

Mot bakgrund av ovanstående kartläggning och analys av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser, i Knivsta kommun, föreslås följande åtgärder:

- Skapa en systematik kring – och utveckla det förebyggande arbetet avseende klotter, som är en typ av skadegörelsebrott.
- Fortsätta utveckla kommunens befintliga struktur för det brottsförebyggande arbetet.

Det brottsförebyggande arbetet ska utgå från tidiga signaler och tidiga insatser, och en stark samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och andra relevanta aktörer.

I övrigt visar den genomförda kartläggningen att samverkansöverenskommelse mellan Knivsta kommun och polisen (2023-2026)¹ och medborgarlöftet i samverkan med polisen (2024-2025)² i nuläget täcker in de identifierade brottskategorier som i den samlade lägesbilden lyfts ut som viktiga att fortsätta följa. Inga särskilda åtgärder utöver det arbete som sker inom ramen för ordinarie verksamhet och de aktiviteter som ryms inom samverkansöverenskommelsen och medborgarlöftet, anses i nuläget behöva lyftas ut till åtgärdsplanen för brottsförebyggande arbete.

---

¹ KS-2023/147

² KS-2024/98

Ärendets uppkomst och historik

Bakgrund

Från och med 1 juli 2023 har Sveriges kommuner ett utökat ansvar enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Lagen anger att kommuner ska bidra till att samhällets samlade brottsförebyggande arbete bedrivs på ett effektivt sätt, och att kommuner ska besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen avser att vidta för att förebygga brott senast 1 juli 2024.

Process för arbetet

I Knivsta kommun har arbetet med åtgärdsplanen utgått från kunskapsbaserade metodstöd som tillhandahållits av Länsstyrelsen i Uppsala län och Brottsförebyggande rådet (Brå).

I den genomförda kartläggningen ingår underlag kring trygghet, oro och rädsla för brott samt brottsstatistik och övrig relevant statistik. Även underlag som berör sociala faktorer har samlats in, då sociala faktorer kan ha betydelse för risken att begå brott.

Arbetet har kontinuerligt stämts av och förankrats i relevanta forum, som i det strategiska rådet för brottsförebyggande frågor (SRB), inom SSPF samt i kommundirektörens ledningsgrupp (KD-LG)³

Kommundirektör och kontorschefer för utbildningskontoret, vård – och omsorgskontoret, fritid - och kulturkontoret, samhällsbyggnadskontoret samt VD för Kommunfastigheter och Knivstabostäder har bidragit med relevanta underlag från sina respektive verksamheter samt deltagit i arbetsmöten där gemensam analys av det sammanställda materialet, och prioritering av områden att gå vidare med till åtgärdsplanen har genomförts. Information om processen har regelbundet förmedlats till kommunledning och kommunstyrelsen.

Förutsättningar i Knivsta kommun

Knivsta kommun är enligt insamlade underlag en kommun som upplevs som trygg och säker bland både unga och vuxna. Kommunen är geografiskt belägen mellan två storstadsområden vilket är viktigt att beakta i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. I Knivsta kommun finns dessutom flera sociala faktorer som anses skydda mot att hamna i kriminalitet. Bland annat har kommunen låg arbetslöshet, hög inkomst- och utbildningsnivå, barns ekonomiska utsatthet är låg och en större andel elever når kunskapsmålen i årskurs nio jämfört med riket.

---

³ SRB består av representanter från kommunen, polisen och räddningstjänsten. Rådet följer lägesbild och utvecklingstrender, inriktar det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet och har mandat att fatta beslut om gemensamma åtgärder. SRB är också mottagare av kartläggningen av brottsligheten i kommunen, ansvarar för att bereda, besluta och följa upp åtgärdsplanen samt fungerar som styrgrupp till SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid). SSPF är en samverkansform för att upptäcka ungdomar med risk att begå brott, med ett normbrytande beteende eller med en begynnande kriminalitet. Här samverkar skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet.

Rättslig utredning

Lagstöd

Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196) trädde i kraft 1 juli 2023. Enligt lagen ska kommuner ta fram en lägesbild över brottsligheten inom kommunens geografiska område som ska innehålla en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser, annan information av betydelse i sammanhanget och en analys av kartläggningen och informationen (4 §). Kommuner ska med lägesbilden som underlag, besluta om en plan för vilka åtgärder som kommuner avser att vidta för att förebygga brott (åtgärdsplan) (5 §). Kommuner ska minst vartannat år uppdatera lägesbilden och följa upp åtgärdsplanen (6 §).

Interna styrdokument

Utredningen av ärendet och förslag till beslut om åtgärdsplan utgår i Knivsta kommun från det interna styrdokumentet "Styrande dokument strategiskt råd för brottsförebyggande frågor⁴. Det strategiska rådet följer lägesbild och utvecklingstrender, inriktar det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet och har mandat att fatta beslut om åtgärder. Det strategiska rådet för brottsförebyggande frågor är också mottagare av kartläggningen av brottsligheten i kommunen, ansvarar för att bereda, besluta och följa upp åtgärdsplanen samt fungerar som styrgrupp till SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid).

Konsekvensbeskrivningar

Beslutet riktar sig mot invånare i Knivsta kommun men även interna processer berörs och kan komma att påverkas.

Ekonomiska konsekvenser

Det finns inga ekonomiska aspekter att koppla till detta beslut. Det arbete som åtgärdsplanen innebär ryms inom ramen för ordinarie budget.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Åtgärdsplan brottsförebyggande arbete

Enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ska Knivsta kommun besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen avser att vidta för att förebygga brott. Lägesbilden och åtgärdsplanen ska uppdateras senast vartannat år.

Det övergripande målet med kommunens brottsförebyggande arbete är att Knivsta kommun ska fortsätta vara den trygga och säkra kommun den är idag.

Mot bakgrund av ovanstående kartläggning och analys av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser, i Knivsta kommun, föreslås följande åtgärder:

---

⁴ KS-2023/586

- Skapa en systematik kring – och utveckla det förebyggande arbetet avseende klotter, som är en typ av skadegörelsebrott.
- Fortsätta att utveckla kommunens befintliga struktur för brottsförebyggande arbete.

Det brottsförebyggande arbetet ska utgå från tidiga signaler och tidiga insatser, och en stark samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och andra relevanta aktörer.

I övrigt visar den genomförda kartläggningen att samverkansöverenskommelsen mellan Knivsta kommun och polisen (2023-2026)⁵ och gällande medborgarlöfte i samverkan med polisen (2024-2025)⁶ i nuläget täcker in de identifierade brottskategorier som lyfts ut som viktiga att fortsätta följa. Inga särskilda åtgärder utöver det arbete som sker inom ramen för ordinarie verksamhet och de aktiviteter som ryms inom samverkansöverenskommelsen och medborgarlöftet, anses i nuläget behöva lyftas ut till åtgärdsplanen för brottsförebyggande arbete.

Arbetet med föreslagna åtgärder i åtgärdsplanen kommer att genomföras mellan år 2024 och 2026. Åtgärdsplanen kommer att följas upp regelbundet under tidsperioden i kommunens strategiska råd för brottsförebyggande frågor. Kommunstyrelsen är ytterst ansvarig för uppföljningen av åtgärdsplanen.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2024-04-18

Lägesbild och åtgärdsplan avseende brottslighet för Knivsta kommun 2024-2026

Beslutet skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef kommunledningskontoret

---

⁵ KS-2023/147

⁶ KS-2024/98

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Brottslighet påverkar barn, dels genom att de kan utsättas för brott men också utsätta andra för brott. En åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete kan därmed påverka barn.

2. Hur har barns bästa beaktats?

I brottsförebyggande arbete ingår att motverka att barn hamnar i kriminalitet eller på annat sätt påverkas negativt av brottslighet. Underlag som handlar om barns upplevelser och erfarenheter ingår i den samlade lägesbilden, som exempelvis resultat från folkhälsoenkäten Liv och hälsa ung, och resultat från Knivsta kommuns grundskolor där elever svarat på en enkät om upplevd trygghet i skolan. Den trygghetsenkät som kommunen genomförde via Medborgarrådet våren 2023 besvarades av invånare under 18 år (16 år och äldre). I den veckovisa lägesbildsenkäten rapporteras det ofta kring ungdomar utifrån perspektiven brottslighet och trygghet, även dessa underlag har inkluderats i arbetet med lägesbild och åtgärdsplan.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.